

HVORDAN SKAPE INKLUDERENDE ARENAER FOR BARN OG UNGDOM?

Fritidserklæringen sier at alle barn og unge skal kunne delta på minst én fritidsaktivitet sammen med andre, uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn. Dette er forankret i barnekonvensjonens artikkel 31:

ALLE BARN OG UNGE
HAR RETT TIL HVILE,
FRITID OG LEK,
OG TIL Å DELTA
I KUNST OG KULTURLIV.

Tips til inkludering!

1

Gratisprinsippet

Ikke alle barn og ungdom har råd til å delta i fritidsaktiviteter. Fritidsklubbene må bestrebe at alle aktiviteter, prosjekter og arrangementer skal være gratis å delta på. Fritidsklubbene må jobbe for å skape holdninger og rutiner som opprettholder gratisprinsippet uten at tilbudet oppleves som stigmatiserende.

2

Ungdomsmedvirkning

For å skape et relevant og inkluderende tilbud, må barn og ungdom være med i alle prosesser. Dette gjelder både i utforming av lokalet og hva lokalet skal inneholde av aktiviteter. Barn og ungdom vet selv best hva de vil drive med. Ved å la barn og ungdom få medvirke, skaper man eierskap og tilhørighet til et tilbud som oppleves relevant.

3

Den kompetente ungdomsarbeideren

Ungdomsarbeideren må være til stede, åpen og nysgjerrig for å nå alle barn og ungdommer på fritidsklubben. Ungdomsarbeideren må klare å skape aktivitet som oppleves som attraktiv for barn og ungdom. Dette gjøres ved å se alles behov, muligheter og egenskaper.

4

Samarbeid

Det er ikke bare ungdomsarbeidere som jobber med barn og ungdom. Ved å initiere og delta i tverrfaglig samarbeid med kommunalt ansatte, hjemmet og frivillige lag og foreninger, legger man til rette for en bredere forståelse av målgruppen man jobber med. Det betyr høyere deltakelse og mer aktivitet i et tilbud som føles trygt for alle.

BARRIERER FOR INKLUDERING

- Kjønn og alder
- Familieressurser / foreldrenes utdanning
- Innvandringsbakgrunn
- Geografisk bosted
- Nedsatt funksjonsevne
- Interesse og motivasjon
- Familiens økonomi

Eksempler på inkludering!

1

Gratisprinsippet

Feriene kan være en belastende periode for familier som ikke har budsjett eller mulighet til å reise bort. Skolen stenger og mange barn og ungdom mangler sosialiseringsarenaer i disse periodene. Fritidsklubbene kan arrangere ferietilbud som er gratis å delta i. Ved å holde arrangementet i nærmiljøet, slipper man utgifter knyttet til transport. Ved siden av gratis deltakelse, bør man få dekket mat og overnatting. Det er viktig at slike ferietilbud er attraktive å delta på. For å få til det, kan man søke om ekstern finansiering. Det finnes flere aktuelle støtteordninger, for eksempel Nasjonal tilskuddsordning mor barnefattigdom og Ungdom og Fritids Frifond.

2

Ungdomsmedvirkning

På et ungdomshus så man at flertallet av de som brukte tilbudet var gutter. Man ønsket å rekruttere flere jenter. Ungdommene i nærmiljøet ble invitert til et møte om hva ungdomshuset burde tilby av aktiviteter. Her kom det innspill om at jentene ønsket seg egne jentegrupper. Ungdommene fikk være med å utvikle og starte opp aktiviteter forbeholdt jentene. Dette var temakvelder, egne arrangørgrupper og bøllekurs. Resultatet ble at flere jenter begynte å være på ungdomshuset og at dette ble en sosial arena hvor ungdommene var sammen uavhengig av kjønn.

3

Den kompetente ungdomsarbeideren

Du vet den ungdomsarbeideren som kjenner alle? Som vet at han ene ungdommen på klubben har en søster som er skikkelig skoleflink og en bror som ikke er det. Som vet at de bor i en liten leilighet og at foreldrene jobber doble vakter for å få det til å gå rundt. Hun som vet at denne ungdommen ikke møtte opp på fotballtrening sist uke fordi han ikke har råd til nye fotballsko. Alt dette vet hun fordi hun har jobbet på den lokale fritidsklubben i ti år. Hennes jobb er å snakke med ungdommene på klubben. Hun har den faglige kompetansen som trengs for å ha de gode samtalene og å analysere ungdommenes behov ut fra disse.

4

Samarbeid

En klubb arrangerte friluftslivcamp for barn og ungdom i lokalmiljøet. Arrangementet i seg selv var altfor stort til at de ansatte på klubben kunne gjennomføre det alene. Løsningen ble at man samarbeidet med lokale lag og foreninger som gratis kunne tilby ulike aktiviteter under campen. Deltakerne fikk på denne måten mulighet til å teste ut andre fritidstilbud i kommunen. Klubben rekrutterte også frivillige fra øvrige forebyggende etater til å jobbe på campen. Slik ble deltakerne kjent med de andre som jobber forebyggende med barn og unge i kommunen, i en uformell kontekst.

Det er en viktig verdi i samfunnet at alle får delta i sosiale fellesskap og aktiviteter. En rekke kommuner, idrettslag, fritidsklubber samt frivillige og ideelle organisasjoner arbeider med å inkludere barn og ungdom i sine tilbud.

Disse har signert og samarbeider om Fritidserklæringen

Frelsesarmeen
Frivillighet Norge
KFUK – KFUM
ALLEMED

Kirkens bymisjon
KS

LNU

Norges idrettsforbund

Redd Barna

Røde Kors

Ungdom og Fritid

Voksne for barn

BLD

KUD

Bufdir

Statsministeren

Kulturministeren

Barne- og likestillingsministeren

Arbeids- og sosialministeren

Kommunal- og moderniseringsministeren

ungdomogfritid.no